

HETI SZEMLE.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre	6 korona	—	fillér.
Félévre	3	"	—
Negyedévre	1	"	50
Janitókknak és kézműiparosoknak egy évre 4 korona.			
Egyes szám ára 20 fillér.			

Felelős szerkesztő
BÁTHORY ENDRE.

A lap kiadója:
A „PÁZMÁNY-SAJTÓ.”

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető összes küldemények, pénzek, hirdetések, stb. a „Pázmány-sajtó” címére küldendők, (Deák-tér 19. szám.)

Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.

Nyitór sora 40 fillér.

A lap megjelenik minden szerdán.

Liberalis típusok.

A köpenyegforgatás és sikkasztások százada emberül ért az ámitáshoz. Fölvilágosultnak nevezi magát, mert lackcipőben jár és tudós-nak, mert monoklit visel a szemén. Nagy hangon megereszt egy csengő-bongó frázist, szájról szájra adja mint jelszót és az ilyen, többnyire kicsévelt szalmához hasonló szólalomoktól teszi függővé a világ haladását, népek és nemzetek jólétét és az egyedek sorsát.

Liberalizmus, radikalizmus, szociálizmus, demokraczia, 48 meg száz e féle felkapott szócska van közforgalomban, mint az egyesek és tömegek törekvéseinek mérték-egysége.

Nemes dolog, nemes eszmékért, nemes elvekért rajongani s azok megvalósítására fordítani tehetségük minden erejét. Csalódnék azonban az, aki azt hinné, hogy ily tiszta szándéku nemes törekvések hatnák át és vezérelnék társadalmunkat.

Édes kevés azon tiszteletreméltó egyéniségek száma, kik a mesterségesen megmételtyezett korszellem rontó hatása ellenére is mocsoktalanul meg tudják őrizni jellemtisztaságukat.

A társadalom egyedei három csoportba sorozhatók.

A tömeg nagyobbára hamis elvek fanatizált hive. Meggyőződése nincs. Tetteit, akaratát érzelmei és nyomorusága irányítják. Ez volna a társadalom első rétege: az elámitottak, a tévelygők és a jóhiszeműen bár, de mégis sötétségben bujkálók roppant serege.

A második csoportba azok sorozhatók, kik elvi meggyőződésből, saját jószántukból és lelkiismeretük sugallatára hallgatva nemes ideálökért rajonganak. De mily kevés ilyen haszonhajtó, derék tagja van a mai társadalomnak.

Utóljára hagytam a társadalom fekélyeit. Ebből pedig több van a soknál is. A társadalom testének minden részén láthatók ugyan ez undok fekélyek, a fejen ép úgy, mint a tagokon. Undorító a fekély látvány-nak is, nem szívesen foglalkozom vele, de aki orvosolni akar, annak nem szabad visszariadni a sebek szemlélésétől sem.

Szomorú tény, de tagadni nem lehet (se a Magyar Szó, se a Budapesti Napló el nem tagadhatja), hogy közéletünkben oly egyének fejlődnek kisebb-nagyobb hatáskörök vezéralakjaivá, kik hangzatos frázisokkal kendőzvének magukat, a népszerűség tetszetős tógájába öltözve bámulatra méltó ügyességgel szinlelik a közügyekért való hevülést,

a népérdekért való harcot. E stréberek serege vakmerő öklelőzéssel tolja fel magát a közélet felszínére. Olyik-olyik, kinek a szerencse is kedvez, valóságos személyi kultuszt élvez.

De a népámitók tulipántos ládája ocsmányságokat rejt magában. A cziczomás külszin alatt pedig többnyire kilenczven százalék humbug, a legvaskosabb önzés, kapzsi birvágy, határt nem ismerő reclamhajhászat és hirharácsolás rejlik. Magyarán szólva a társadalom bizonyos egyedeinek legfőbb törekvése a közbizalom kivívása, a hirnévre való jutás s ha ezt elérték, felhasználják aljas céljaik megvalósítására.

Ne menjünk messze, csak napjaink krónikáját tekintsük.

Alig egy néhány napja nagy jelentőségű bűnügy játszódott le a főváros törvényszékén.

Egy hírhedt néptribun, az ugynevezett „Éljen doktor” egy tehetséges, tudós fiatal ember állott bűntársaival a földi igazságszolgáltatás színe előtt.

Takács Zoltán, a vádlott, tehetségének minden erejét, gyarló s hiszékeny embertársait mind arra használta fel, hogy gyorsan meggazdagodhassék, hogy becsvágyának és határtalan hiúságának megfelelő hirnévre tegyen szert. Mivel

TÁRCZA.

A muczoras.

Félkezes számba ment, mint akármelyik fehéréseléd. Széles, lapos arcza, hátracsuklott nyaka, idomtalan czammogása egészen idegenszerű volt. Nem volt más dolga, mint a summásoknak elvinni az ebédet. Aztán fát hordott a tűzre, vagy jobban mondva rőzsét, mert az ispán ur inkább adta azt, mint a hasáb-fát. Tagbaszakadt gyerek volt. A becsületes neve Dudás Jancsi. Nem hozták volna el, csak hogy az anyja addig rimázkodott a summásgazdának, míg aztán elhozták — tölteleknek.

Hanem ez a gyerek sehogysem tudott megbarátkozni a foglalkozásával. Az a két kerekű kordély, meg a szürke ló nem tetszett sehogysem a fiúnak. Ugyis káromkodott, mint valami bezupált huszárkaplár. Eleinte még csak meg-

voltak vele úgy, ahogy, hanem a mint az aratás kezdődött, mindig félig hozta a bödönt paszulylyal. Azután eltűnt. Kiöntötte, vagy mit csinált vele, elég az hozzá, hogy eltűnt.

A gazda gondolta is, hogy ez nem jó lesz így, de nem szólott, mert a legjobb munkása a muczoras sógora volt, hát így hallgatott, mint a buza a zsákban.

Egyszer aztán nagy dolog történt. A kenyér, már mint a munkások kenyere elpárolgott. Hol az egyiké, hol a másiké, de mindig vészelt el egy-egy. Ez már mégis több volt a soknál. Este, mikor a vacsora elkészült s körülülték jó étvágygyal asszonyok, lányok, férfiak vegyesen, a summásgazda kijelentette, hogy ha valakit rajta kapnak a kenyérlopáson: baja lesz, de nagy. Két hétig nem volt baj. A harmadik héten a Biró István kenyérének nőtt lába. De ő sem azért szolgálta a császárt három esztendeig, hogy még ezt se tudja meg, ki volt. Nem aludt

egyik éjszaka, nem a másikon, harmadikon. Semmi eredmény. Egy kicsit furta az oldalát. Aztán a kenyér meg folytonosan vészett.

Vastag felhő volt a hintó farok felett. Azt gondoltuk eső lesz. Csunyan süttött a nap, csak úgy pörkölte az ember bőrét. Egyszer a fordulónál kiáll Biró Pista a sorból.

— Sógor!

— Minek!?

— Megyek haza!

— Má' minek mennél. Várj estét.

— Nem én. A bal fülem ég. Rossz jel e sógor. Aztán a gyomrom is kavarodik.

— Jó no! csak ne kajács ugy! Érték én kis szót is.

Biró aztán indult haza. De nem a két fasor között az uton, hanem a kanálást átvágó hidon, hogy minél nagyobb kerüdjön.

— Né a beteg! Mintha tenné magát mondja Bán Gyuri.

— Csiba hé! Kenyeret akar a fogni.

Tényleg csak

INGLIK JÓZSEF szabó-üzletében szereshetjük be **hazai gyártmányu gya**nyu-szövetből csinosan kiállított, **legjobb szabásu tavaszi felöltőinket** és **öltönyeinket**, hol **papi öltönyök** és **reverendák** a legszebb kivitelben készülnek. — Készít **sikkos szabásu mindennemű egyenruhákat**, raktáron tart mindennemű egyenruházati czikkeket. Szatmár, Deák-tér, Városház épület.

tisztességes eszközökkel el nem érte azt, amit beteg phantasiával maga elé varázsolt, — tisztességtelen eszközökhöz nyult. Pénzt hamisított és e tette a börtönbe kergette.

Takács Zoltán pályafutása hatalmas érv, megczáfolhatatlan argumentum a társadalom romlását illetőleg.

De Takács Zoltán nem egyed, hanem típus. Tipikus alakja azon társaságnak, melyben kiki a maga elve szerint szabadon, tehát szabad-elvűen, liberálisan tesz, vesz mindent. Édes testvérei Takács Zoltánnak a halottrabló Korotnai, a mérgekeverő Jáger Mari, a hazafisággal, mint áruczikkal kufárkodó modern Cátók, nagy elődeik érdemeivel és nevével üzérkedő törpe korcs utódok, borhamisító Engelek, a kiszelli takarék nemes népboldogítói, a Várkonyiak, Sima Ferenczek stb.

És így végig mehetnék a törvényhozás házához kezdve, az utolsó beregi lebujiig, tüneteiben némileg eltérő, de alapjában mégis azonos állapotokat észlelhetünk.

Mi több, szíves olvasóim által bizonyosan jól ismert testvérgyilkos, azzal biztatta Zsoldicsot szörnyű tette elkövetésére, hogy ne féljen semmit, van neki embere, aki majd kimentí őket. Abban a társadalomban, melyben a bérenczet hivatalos protekcióval kecsgetti a testvér öcsese meggyilkolására, oh abban a társadalomban, annak a társadalomnak a belsejében veszedelmes kór csirázik.

De elég az elrettentő példák! Elég a társadalmi monstrositásokat, fekélyeket feltüntető mozaikból.

Ha veszni nem akar a társadalom, ha öngyilkos nem akar lenni, fertőzött vérét meg kell ujtania.

De míg a társadalom szemében

Az nap este hiányzott egy a summások közül. A muczorás. Azt se tudták merre szaladt, hova ment, csak mintha a föld nyelte volna el; köszönt a kapufának. Lódi András találkozott ugyan vele a Hegyestáblánál, csak hogy nem is beszéltek, mert a fiu lefutott az akácós tulsó oldalára.

Másnap az ispán ur kérdezte, mi történt. Elő áll a summásgazda s megtörli a bajuszát a mint illik.

— Tekintetes uram, nem tudunk mi rula semmit. Igaz, hogy sokszor vettük észre, hogy fogy a kenyér, meg az is szent igaz, hogy a paszulyt, mikor kihozta a földre, fele nem vót meg, de hát mink nem bántottuk egy rossz ujjal se. Mikor a minap egy este eljöttünk a kaszálásból, a sőre-ól mellett találtam. Mondok: „Jancsi, mit lebzsz ott?” Erre meg kurrant, mint a kuvasz, osztán kérem aláson neki a luherésnek. Mikor mán haza jöttem, itt leltem. Montam neki: „Hun jártál. Ammeg, hogy így nem, hogy úgy nem. Persze kupán vágtam, de csak egy kicsit, evvel bementem, hogy egyek valamit. De ennek ma' három hete vagy még több. Én csak ennyit mondok, már mint a szívem szerint, ha többet mondanék, talán tán hazudnám is.

— Jól van, mondja az ispán ur, — ki tud még róla valamit. Álljon elő.

Biró! Biró! kajdász má' te is — rikong a fehér nép.

felvilágosultság marad a hitelenség, takarékoskodás a fősvénység, barátságos társalkodás a dőzsölés, tekintélytartás a kevélység, — oh addig mindig lesznek Takács Zoltánok, Sima Ferenczek és Papp Bélák.

A társadalom senyvedni fog mindaddig, míg a meggyőződés áruczikk marad és a szavazók lelkesedése a borittassága, szavazatuk pedig az eladott lelkiismeret megnyilatkozása.

Liberalis típusokat, rothadt gyümölcsöket fog teremni a társadalom fája mindaddig, míg a pénzes-zacskó uralmát fel nem váltja a fajszeret kultusza és az élvezetek habzsolása helyett a nemesebbre való törekvés ingere át, meg át nem hatja a társadalom orgánumának minden izomszálát.

Mig szemébe nevetnek a becsületességnek, míg kikaczagják a lelkiismeretességet, míg megtapsolják a sikkasztót is, ha ügyes és viszont beszenyezik az oltárt, bemocskolják a keresztet, addig mindig lesznek tipikus liberalisok.

Itt az utolsó pillanat, hogy a társadalom és iskola és mindenki első és legszentebb kötelességének tartsa, kiirtani ezen bojtörjásokat a közélet mezejéről. De még az irtás munkájánál se álljanak meg, hanem vessék el a fogékony ifju szivekbe az istenfélelem, hazaszeretet és emberbaráti érzelmek termékeny magvait, hadd lássunk viruló új hajtásokat társadalmunk odvas törzsökén!

A „Tanítók Háza”

Lapunk jelen számának e helyét „Tanítók Háza” ismertetésére szenteljük, mely a hazai cultura terén működő nemzetmunkásainak tulajdonát képezi. Nem mi vagyunk az elsők, de sem utolsók azok közül, kik a

— Hát instálom aláson ma a fordulónál nagyon a gyomromba állott az itel. Mondok a gazdának: eresszen el mondok. „Hát jó”, mondja, osztán mentem. A mint itt a dohány-szarítónál jövök az udvarra, a fiu akkor nyel egy nagyot oszi' befordul a pitarba. Na! mondok ez rosszba törí a kobakját. Én oda, lemék az ablakhoz, ép bekukkanok, a mikor a Dudás a Búder fiókjából elővesz egy kukkantót, osztán ki vele. Instálom engem is elfutott a mireg. Mert hát a kenyérem nekem is elveszett vagy egy nehányszor. Én sem lettem hámba, fogom a fiut, osztán kezdem ódalgatni. Mondta, hogy ne bántsam. Hogy így lesz, hogy úgy lesz. Nem én, csak hadd szóljak, a mig szuszog — gondoltam.

— Na! mi a vége már?

— Elengettem. Még vót jártányi ereje, hát ellillant mint a kánforos pálinka. Enyyi az egész tekintetes uram.

— Hát most mit csináljunk emberek? kérdi az ispán ur.

— Ne tessik azt filteni kérem aláson — mondja oda Kakus Ádám, vissza jön a, ha megéhezik. Vót má' nekem dógom ilyen mákvirágval, de mindig ü vót a kissebb.

A történet hitelességéért meg kell még említeni, hogy Dudás Jancsi három nap mulva kiéhezve zöld szájjal vissza jött. Az alatt sóskát evett a réten. Ki volt éhezve mint a magtáros Hatyuja.

hazafias, szorgalmas s derék tanítók érdekeit szem előtt tartva, azok nemzeti irányu működéséről, haladásáról lapunk hasábjain időközönként nyilvánosan is informáljuk a nagy közönséget, mely mindig bizalommal viseltetik a haladást mutató tanítói-gárda iránt és szeretetével, közbecsülésével jutalmazza meg őket ott, ahol erre érdemet szereztek; és hazafias ügyöket meleg érdeklődéssel kíséri és támogatja.

Bebizonyított tény, hogy hazánk tanítói kara, különösen az utolsó évtizedeket tekintve véve, a vallásérkölesi nevelés, kulturális és társadalmi téren oly haladást produkált, mely minden tekintetben úgy a nagy közönség, valamint a felettes hatóság közmelegedésével és benső elismerésével találkozik. Egyik fényes dokumentuma a haza tanítói előhaladásának a székesfővárosban felállított s Kolozsváron felállítandó, a szegény sorsu tanítók, tanárok gyermekeinek segélyt nyújtó „Tanítók Háza”, melynek régóta szükségét érzi már a tanítói kar. Emaz intézmény rövid és általános ismertetésével óhajtok foglalkozni, annyival is inkább, mivel ez intézménynek, hogy örökidőkre fennállhasson és virágozzék, a nagyközönség meleg támogatására van szüksége és tekintve a tanítói, tanári kar és a publikum közt jelenleg is fennálló jó viszonyt és barátságot, a vezetés bizton is reméli a fényes erkölcsi támogatást.

Jól tudja azt mindenki, hogy a tanító és tanár hivatása mily szép és magaslatos, de azt is tudni kell, hogy annak lelkiismeretes betöltése mennyi küzdelemmel, fáradtsággal jár és hány tanítót és tanárt vitt már korai sirba a hivatalával járó nehéz, testtelket ől kötelesség teljesítése. Ez még nem minden, mert elvégre mindenkinek van kötelessége és azt be is kell tölteni, de nekik azonkívül, hogy szerfelett meg vannak munkával terhelve, a mostoha anyagi gondokkal is küzdeniök kell.

Éppen ez a körülmény akadályozza meg a szegény tanítókat családjokkal szemben tartozó kötelmeik teljesítésében. Nyomoruk nem engedi, hogy gyermekeiket neveltessék, illetőleg taníttassák, hogy a magyar nemzet tudós férfainak százaléka a tanítók gyermekei által is növekedjék. A mindennapi élet bizonyítja, hogy a tanítók közül nagyon kevesen bírták ki — minden kedvezmény nyújtása mellett is gyermekeik tanítását az egyetemig, a hol aztán megszűnt minden kedvezmény. Minek folytán a tanítók gyermekeiből lettek 4—5 gymn. osztálylyal, vasutasok, kereskedők, iparosok, tanítók stb. stb. A világért sem akarom eme pályákat kicsinyíteni, de sajnálatra méltó dolog, a midőn a tudományos pályára szellemi képességénél fogva alkalmas gyermek szülőinek nyomoruságos szegénysége folytán kénytelen tanulmányait abban hagyni és iparos pályára lépni, megkóstolva a tudományt, mely az iparos pályán nem elégíti ki és a midőn kész iparos, nem néz ipara fejlesztése után, hanem tudományos, politikus akar lenni s így lesz belőle rossz iparos, de jó szociálista agitátor.

Ezzel nem azt akarom mondani, hogy minden gyenge elméjű gyermek iparos legyen, de hogy valaki azzá legyen 6. 7. 8. osztály elvégzése teljesen szükségtelen, sőt káros. Hogy a tanítók gyermekei ily esélyeknek ne legyenek kitéve, az ország tanítói saját garasikon és az országgyűlés támogatása folytán a mult években állították fel a már annyira szükségessé vált „Tanítók Házát”, mely arra van hivatva, hogy az ország sze-

génysorsu és arra érdemes tanítók és tanárok oly gyermekeinek nyujtson állandó lakó helyet, kik az egyetem valamely fakultásán, vagy más csakis a fővárosban levő felsőbb tanintézetben óhajtják folytatni tanulmányukat.

Ha egy tanító-gyermeke nagy nehezen letette az érettségét, a fővárosban nem folytathatta szegénysége miatt tanulmányait; kedvezményben meg nem igen részesülhetett, így kénytelen volt oly pályát választani, mely szülőinek költségeit kevésbé vette igénybe, jöllehet arra a pályára a gyermek nem termett rá. De most már a „Tanítók Háza“ megmenti a fővárosi méregdrága szállás pénztől a szegény néptanítót és gyermeke azt a pályát választhatja érettségi után, melyet akar. És hogy minél több tanító élvezhesse e jótétéményt és hogy a tanítók gyermekei közül minél többen elvégezhesék felsőbb iskolai tanulmányaikat az egyetem másik székhelyén, Kolozsváron is, felállítandó „Tanítók Háza“ tárgyában az illetékes körökben folynak a tárgyalások, melyek minden bizonynyal a legjobb eredményhez fognak vezetni és meglesz mihamarább a szegény tanítók másik „háza“ is.

Nagyon természetes, hogy egy ily intézmény fenntartása, virágzása sok anyagi áldozatot kíván, miért is ez intézmény vezetősége hivatkozva a haza tanítói karának évtizedeken át a nemzetnek tett szolgálataira, nem különben ama jó, barátságos viszonyra, mely a tanítók és a nagy publikum közt fennáll, a nagy közönség s tanügy barátok szives támogatásáért esedez.

Az egyik mód, a melylyel a tanítók emez ügyét előmozdithatjuk azt hogy háztartásunkban csak a „Tanítók Háza“ gyufáját fogyasztjuk, mely 5%-ot juttat a „Tanítók Háza“nak. Vanezen kivül a „Tanítók Háza“-nak szappanja is, mely minden tekintetben megfelel várakozásunknak. Minden kereskedésben kérjünk hát „Tanítók Háza Gyujtó“-ját és szappanját. Ha tehát háztartásunkhoz szükséges gyujtót és szappant a „Tanítók Háza“ gyujtó-ját és szappanját használjuk, tetemes összeggel segítjük e szép intézmény fennállását.

A másik mód az, ha az ember direkte küldi pénzbeli segítségét a „Tanítók Háza“ Igazgatóságának Budapestre.

Tekintetbe véve, hogy a hálás magyar közönség mindig a legjobb indulattal viseltetett a haza szegény sorsu tanítói iránt, ez ügyben is reméljük nagyra becsült támogatását, és a tanítók hálája sem marad el.

Marosán János.

Felhívás,

a dalegyesület pártoló tagjaihoz.

Tisztelettel kérem a dalegyesület azon pártoló tagjait és családait, a kik a Debreczenben f. évi augusztus hó 24-én és 25-én tartandó dalünnepségen megjelenni óhajtának, hogy ebbeli szándékukat velem e hét folyamán szóval vagy írásban közölni sziveskedjenek.

Tájékozóul van szerencsém értesíteni, hogy a dalünnepségen 15 működő egylet fog szerepelni, még pedig augusztus 24-én esti 7 és fél órakor összelőadásban, s aug. 25-én délelőtt 10 órakor tartandó matinén különkülön előadással.

A jelentkezők 33% vasuti kedvezményben fognak részesülni. Az elszállásolásról a debreczeni dalegyület gondoskodik, nők vendégfogadóknak kapnak ingyenes szállást.

Ismerve Debreczen városának és az ot-tani testvéregyleteknek rokonszenvét és vendégszeretetét, arra kérem dalegyesületünk pártoló tagjait, hogy e szép ünnepségen minél nagyobb számban részt venni sziveskedjenek.

Jaskovics Ferencz,
dalegyesületi elnök.

Hirek.

Minthogy a második félév kezdetét vette, tisztelettel kérjük mélyentisztelt előfizetőinket, sziveskedjenek előfizetési díjaikat, a hátralékban levők pedig hátralékaikat minél előbb beküldeni.

Személyi hírek. Hehelein Károly prépost kanonok Boroszlóban, dr. Lessenyey Ferencz kanonok üdülés végett Szliácscon tartózkodik.

Hírek az egyházmegyéből. A Lessenyey Ferencz kanonok felmentésével megüresedett theol. tanári állásra az erkölestan és lelkipásztorkodástan tanszékére dr. Wolkenberg Alajos neveztetett ki tanulmányi felügyelői hivatalának megtartása mellett. Boglucz Sándor, m.-szigeti segédlelkész az egyházmegyéből eltávozott. A távozásával és Unger Lajosnak királyháza lelkészszé történt kinevezésével megüresedett kápláni állomásokra Schwegler Alajos eddigi szaniszlói káplán és Pilcz Ede, színérváraljai káplán helyezettett át. Soltész Ferencz, segédlelkész Erdődről Szinérváraljára, Reiter Endre segédlelkész Akna-Sugatagról Felsőbányára tettek át. Varga József ujmisé, Erdődre küldetett segédlelkésznek.

Páli sz. Vincze napján az irgalmas nővérek templomában ünnepi szent mise volt, melyen 32 hajadon öltözött be szerzetesnőnek s 22 ujoncz-apáca tett fogadalmat. Fenséges látvány volt az áhitatos nők e nagy csapatja, kik a boldog ártatlanság hófehér ruhájában, fejükön arafátyollal, koszorúval, szívökben szent lelkesedéssel indultak az áldásos élet nehéz útjára. A legtöbb még csak most lépett ki gyermekéveiből, most szakadt le a család kebeléről, az életből csak a gondtalan játszi boldogságot ismeri, szívének csöndjét nem zavarta még szenvedélyek vihara, nem ismeri a világot, tehát nem is gyűlölni. Előtte a hosszú élet minden öröme, gondja s előtte van a lemondás csöndes magánya; ott a fény, hatalom, dicsőség, a gyönyör, — itt az ima s a néma feszület. És mégis boldogan dobog szívök, mikor az oltár elé lépnek, pedig e léppéssel egy egész világot hagynak magok mögött, egy világot, mely ha küzdelmes, ha gondtelt is, mégis van öröme, van boldogsága, van szabadsága. — A beöltözött nővérek a következők; Kollmer Elza (szerzetesi neve: Consilia), Pritz Matild (Martina), Simon Margit (Renilda), Farkas Paula (Willibalda), Gólya Róza (Ernestina), Ilyés Zsuzsánna (Evelina), Szelekovszky Gizella (Eufrazia), Zimmermann Vilma (Lidvina), Baumli Katalin (Apparitia), Bukóvszky Ilona (Hieronyma), Szabó Mária (Barbara), Subaly Aranka (Amélia), Zsamba Etelka (Doloris), Goricsky Elvira (Salvatoris), Niedermann Anna (Benedicta), Szmolka Emma (Gaudiosa), Gnant Francziska (Mártha), Izsáky Anna (Edilburga), Zwickel Gizella (Meinrada), Heffenfelder Ilona (Kinga), Kocsis Apollonia (Niczefora), Schlachta Cornélia (Venantia), Topiczer Antonia (Engratia), Csuvára Mária (Immaculata), Ruffy Ida (Dialecta), Szabó Mariska (Carola), Holubek Róza (Fernanda), Balázs Szidónia (Cordata), Heit-

ler Mária (Christofora), Vági Gabriella (Livia), Horváth Ágnes (Materna), Szolomayer Berta (Alézia). Az ünnepélyes nagy misét Hámon József kanonok, zárdai superior végezte teljes segédlettel, ki a beöltözési szertartás közben az ember rendeltetéséről remek alkalmi beszédet tartott.

Uj szakelőadó. A szatmármegyei gazdasági egyesület dr. Irinyi Tamás theol. tanárt legközelebb tartott ülésén a kertészeti munkálatokban szakelőadónak választotta meg.

Hymen. Lileskó János cs. és kir. 65. gy. ezr. őrnagy, jegyet váltott a jeles zongoraművésznével Borbola Laura urhölgygyel, Borbola Dezső ügyvéd leányával. — Sággy Vilmos 5 ik gyalogezredbeli cs. és kir. főhadnagy eljegyezte Miskolczon Hercinger Ilona kisasszonyt. — László Imre cs. s kir. 5-ik gyalogezredbeli főhadnagy eljegyezte Gődény Matild kisasszonyt, Maróthy Sándorné urnő bájos és szeretetreméltó leányát Gacsáiban. — Lerch Ignác bányaigazgatósági számvizsgáló, eljegyezte özv. Nyirő Józsefné kedves leányát: Mariskát.

Választás. A takarékpénztár-egyesület igazgatósága közelebb tartott gyűlésén Haller Ferenczet tisztviselőjévé választotta.

Czimadományozás. Ő felsége a király Ujhelyi Hugó nagybányai kincstári ügyésznek a jogügyi tanácsosi címet díjmentesen adományozta.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Pintér Mihály pénzügyőri biztos Nagy-Károlyba pénzügyőri főbiztosnak nevezte ki. — A debreczeni üzletvezetőség Risdorfer Imre rahói államvasuti főnököt — a bátyui állomáshoz — főnökévé nevezte ki.

Tanári kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Rorák Imrét, vármegyénk fiát, ki a helybeli kir. kath. főgymn. növendéke volt, s legutóbb a szabadkai községi főgymnásiumban mint tanár működött, a czeplédi állami főgymnásiumhoz végleges minőségben rendes tanárnak nevezte ki.

Megnyert pályadíj. A kassai Kazinczy kör 100 korona pályadíjat tüzött ki egy ódára, mely Kazinczy Ferencz emlékezetét leend hivatva megörökíteni. A díjra a helybeli ev. ref. főgymnásiumnak egyik jeles tanára Szabados Ede is pályázott, s a bíráló bizottság az ő művének ítélte oda a babért, illetve a pályadíjat Szabados tanár nyerte el.

Jótékonyág. Özvegy báji Patay Gyuláné, szül. Szathmáry Király Anna urnő a tibai róm. kath. iskola átalakítására 200 koronát és épületanyagokat adományozott.

A fogalmazói szakvizsgálatot Kádas László szolnoki pénzügyi fogalmazó e hó 16-án egyhangu képesítést mellett kitűnő sikerrel tette le Budapesten.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Fodor Károly halmii kir. járásbirósági díjnotot a fehérgyarmati kir. járásbirósághoz végrehajtóvá nevezte ki.

Laszáli szent János ifjusági egyesület Mező-petriben f. hó 21-én nagyobb szabásu zászló és oltárkép szentelési ünnepet tartott, mely a községre nézve két okból volt örömműnnep. Először, mert a zászló és oltárkép fényes tanúságot nyujt arról, hogy az ifju egyesület oly rövid idő alatt mily szép virágzásnak indult. Alig fél éve, hogy az egylet megalakult s ma már zászlót szentelt! Másodszor örömműnnep volt a mai, mert ma ünnepelte Brázay János szentszéki tanácsos 35 évi mezőpetri plebánuskodásának jubileumát. Délelőtt fél 10 órakor áldotta meg a plebános a szép világos kékszinű ifjusági zászlót, — melynek egyik oldalán az ifjusági egylet védőszentje Laszáli sz. János látható,

— a gyönyörű nagy oltár-képet s egy kisebb képet. Mindkét kép szintén Laszálli sz. Jánost ábrázolja. Zászló-anya özv. *Hajagosné* urnő porteleki birtokosné volt, ki a legelső szeptet beverte a zászlóba. *Csókás* Vidor dr. káplán az ifjuság nevében verte be a második szeptet. A többi az ifjusági egyelet alapító tagjai. Erre a segédlelkész szép szavakban ecsetelte az ifjusági egyelet hasznos czélját, felhíva s buzdítva híveit pártolására. Aztán a szószékről üdvözölte a jubiláló plebánost, s kérte Istent, hogy engedje megérni arany miséjét is. Sz. beszéd után ünnepélyes nagymise volt, melynek végzetével a templomot körülvevő árnyas czintterembe gyült a hívek nagy része, s az ünnepélyre megjelent vidéki vendégek, hol *Rés* János ujmisés meleg hangon köszöntötte a jubilanst, mint a tanuló ifjuságnak mindenkor lelkes védőjét, s pártfogóját. *Haller* István teológus a hitközség nevében üdvözölte őt. — *Brázay* szivből jövő rövid beszéddel köszönte meg az üdvözlőket, s biztosította ugy az ifjuságot mint a híveket továbbra is atyai jó indulatáról, s szeretetéről. Este az ifjusági egyesület minden tekintetben fényesen sikerült színi előadással s allegóriai képletekkel egybekötött táncmulatságot tartott. A műkedvelők Csiky „Anna“ cz. drámáját adták elő nagyon ügyesen. *Kelemen* Mariska k. a. óvónő természetes könnyedséggel alakította a bus özvegy Annát, *Sághy* Szeréna k. a. Tornayné játszotta nagyon ügyesen. Kedves volt a minden tudó szobaczius *Sághy* Rózsika. *Bórh* J. Péter bácsit, *Horn* A. mint féltékeny férj, s *Tóth* I. mint pórnő-járt gavallér arattak nagy tetszést. Ki kell még emelnünk a lelkes, hazafias *Sághy* családot, különösen *Sághyné* urnőt, kik igazán sokat tettek az ifjuság érdekében. De első sorban illeti elismerés az egyelet megalapítóját *Csókás* Vidor dr. káplánt, ki semmi fáradtságot nem kimélve szívvél lélekkel működik kedvencz egylete felvirágzására s gyarapodására. (Egy jelen volt.)

Esküvő. *Cupcea* Péter végzett papnövénydek és nagyváradi képezdei tanár e hó 16-án vezette oltárhoz *Ptyánk* Augusta kisasszonyt, *Ptyánk* György román tanító leányát. Az egyházi szertartást Dr. *Pallády* Leontin nagyváradi gör. kath. szemináriumi aligazgató végezte.

Pásztory felmentve. Élénken foglalkoztatta neurég a szatmármegyei és a fővárosi sajtót is *Pásztory* Árkád volt bikszádi házfőnök esete, ki ellen az egyházmegyei hatóságnál oly súlyos természetű vádak emeltek, hogy azok következtében, a vizsgálat nem lévén befejezve, a házfőnökségre nem volt jelölhető. Rosz néven vette annak idején e mellőztetést Szatmár vármegye intelligentiája, mely az eljárásban üldözést látott *Pásztory* ellen, kiért az Avasban teljesített hazafias irányú és a szegények felségítésére czélzó nagyszabású tevékenységeért nem kis mértékben lelkesült. A vizsgálat most már be van fejezve, s a munkácsi püspök *Pásztoryt* a vádak terhe és következményei alól felmentette. Értesülésünk szerint a legközelebbi képviselőválasztásnál az ar.-megyesi kerületnek egyik jelöltje lesz.

Gyászír. *Beniczky* Elekne özv., szül. *Simon* Ágnes e hó 19-én életének 74-ik évében városunkban elhunyt. Hült tetemeit a múlt vasárnap helyezték örök nyugalomra. — *Bura* József helybeli kir. törvényszék; bünygyi irattárnokot súlyos csapás érte; neje, ki gyógykezelés végett Nagy-Váradon időzött, elhunyt.

A villanyvilágítást a kir. kath. főgymnásiumban minden tanterembe bevezették, a vall. és közokt. miniszter több mint 900 forintot utalt ki a felszerelésekre. Ez a körülmény feleslegessé fogja tenni a fél kettős órák tartását, ami tanárra és tanítványra egyaránt meglehetősen kellemetlen.

Méltányos határozat. Szenzatiót keltő ügy volt városunkban annak idején, hogy a polgármester az ellenzék vezető férfainak bejelentését nem véve tudomásul a Vigadó építése ügyében a kérelmezett népgyűlés megtartását nem engedélyezte. Természetesen az illetők fellebbezéssel éltek a polgármesteri végzés ellen, de fellebbezésükben oly kemény kifejezéseket használtak, melyeket a polgármester magára, illetve hivatali állására séremléseknek tekintett s ezért a fellebbezést benyújtó *Csomay* Imrét és *Mátray* Lajost egyenkint száz, dr. *Theörsök* Károly ügyvédet kétszáz korona bírságban marasztalta el. A megbírságot ez elmarasztaló ítéletet is megfellebbezték, s most érkezett meg a belügyminiszter döntése, mely *Csomay* és *Mátray* bírságát 20—20 koronára, dr. *Theörsök* Károlyét 40 koronára szállítja le. Méltányosnak tartjuk e határozatot, mert míg a hatóság ellen intézett támadás ezen mininális összeggel is meg van torolva, másrészt bizonyossá teszi, hogy oly kényes természetű ügyekben és a kedélyeknek akkora izgalmi között az erősebb fellépésnek is bizonyos jogosultsága van.

Magyar név. *Hricz* Mihály áll. el. isk. tanító várpalánkai lakos saját valamint kiskorú *Gyula*, *Ida*, *Berta*, *Olga*, *Béla*, *Margit*, *Ilonka*, *Erzsébet* és *László* nevű gyermekei vezetéknevének „Erdélyi“-re kért átválttatása belügyminiszteri rendelettel megengedett.

Tarthatatlan állapot. Csudálkozunk rajta, hogy akiket illet a város lakosságának érdekeiről gondoskodni, s akik magok is érzik és tudják a piacunkon levő abnormis viszonyok káros következményeit, összedugott kézzel ülnek ott a városi tanács asztala mellett, és mitsem tesznek az arcátlan szenálók megrendszabályozására. Ugy áll a dolog, hogy a kisebb javadalmozású hivatalnokok és szegényebb városi polgároknak ide s tova lehetetlenné válik a megélhetés a piacon lévő rendkívüli magas árak és a tanácsbeli urak tehetetlensége mellett. Élelmes vigéczek már kora reggel összeharásolják, ami kapható, lefoglalják már a sorompónál a vidékről érkezett piaci árukat, sőt arra is elég arcátlanok, hogy a városon kívül egy-két kilométerre üssék fel tanyájukat, hogy hálójukba kerítsék a vidékről érkező elárúsítókat. Ezek aztán egész szállítmányokat liferálnak naponkint Budapest felé és a szélrózsa minden irányába, koppon hagyva a szatmári lakosságot a mélyen tisztelt tanács zöld asztalával együtt. Felszólalás nélkül is kellett volna már ebben az ügyben cselekedni, de midőn azt látjuk, hogy annyi kemény hangú figyelmeztetés után, amennyi a helyi sajtóban elhangzott, sem mer megmoczazni egy ártatlan lélek odabenn a zöld asztal körül, kétségbe kell esni a lakosság érdekeinek védelme felett, és azt kell mondanunk, hogy azok az urak mindenre valók inkább, csak nem egy város élén állani.

Lóvasút a Szatmárhegyi állomásról a Nagy-Hegyre és a Csererdőre fogja képezni a megbeszélés tárgyát az érdekeltek egyik értekezletén, melyet még e hónap valamelyik napjára fog összehívni az erre ala-

kult, előkészítő bizottság Dr. *Kölcsey* Ferencz, *Rózsa* Károly és *Szegedy* István.

A vármegyei tisztújítások. *Szell* K. belügyminiszter felhívta a törvényhatóságokat, hogy tekintettel az év végén megtartandó általános tisztújításokra, a jövő esztendei legtöbb adót fizető törvényhatósági biz. tagok névjegyzékének megállapítása és a 6 év előtt megválasztott s így ez év végével kilépő, valamint az időközben tagságjukat elvesztett törvényhatósági biz. tagok helyeinek betöltése iránt kellő időben intézkedjenek. A névjegyzékeket még az idei év végén megtartandó tisztújítási közgyűlés előtt kell jogérvényesen megállapítani, mivel a tisztújításon csak a oknak a bizottsági tagoknak lesz szavazati joguk, a kiket a névjegyzékbe felvettek.

Betörés. A múlt éjjel ismeretlen tettesek behatoltak *Jaskovics* Ferencz főgymn. tanár lakásába. Az üveges gangnak egy ablakát emelték ki, melyen keresztül bejutottak a folyosóra. Azután felnyitották a hálószoba ajtaját, hol a háziasszony kis gyermekével aludt. *Jaskovics* tanár nem volt odahaza, épen abban az időben Nagy-Váradon járt. A jómadarak itt nem bántottak semmit, hanem feltörték a kamara ajtaját, hol sok értékes ruhanemű és élelmiszer is volt. Nem kellett nekik azokból semmi. Egy ládán akadt meg a szemök, melyet kiemelve, azon az uton, a hol bejöttek, eltávoztak. A láda a ház régi szakácsnőjének tulajdonát képezi, melyben a jó öreg asszony pénze és érték tárgyai voltak. Egy 600 koronáról szóló takarékpénztári könyv, 56 koronányi készpénz és ruhaneműek, úgy hogy az összes érték megközelíti az 1200 koronát. A tettesek még eddig nem kerültek kézre, a rendőrség a nyomozást folytatja.

Ártér megállapítás. A földmivélsügyi miniszter a Szamosjobbparti és Tisza balparti vízérdekeltiségek árterületébe besorozott községek részéről beadott fellebbezéseket fokozatos elbírálás végett a vármegyei közigazgatási bizottsághoz leküldvén, az alispán felterjesztésére a földmivélsügyi miniszter elrendelte, hogy az árterbe besorozás ellen beadott panaszokat *Nádory* Nándor műszaki tanácsos a helyszínén vizsgálja meg. — *Nádory* Nándor ezen megbízatása folytán értesítette az alispánt, hogy f. hó 22-én Nagy-Károlyba érkezik s 23-án a színtezéseket a helyszínén a felszólamlók jelenlétében fogja megejteni. Erről az alispán az érdekelt *Gacsály*, *Kis-Namény*, *Császló*, *Rozsály*, *Tiszta-Berek*, *Lázári*, *Vámos-Oroszi* és *Csaholez* községek előljáróságát értesítette. — *Nádory* Nándor műszaki tanácsost ezen munkálata véghezvitelénél a szatmári m. kir. folyam-mérnöki hivatal részéről *Tóth* Sándor kir. mérnök fogja kísérni.

Földmunkálatok megkezdése. A napokban *Hartig* Sándor miniszteri osztálytanácsos Nagy-Károlyban járt s elrendelte a II-ik transversalis ut földmunkálatának házilag leendő megkezdését M.-Petriél és az avasi bérczen.

A bikszádi Anna bál a folyó hét szombatján vagyis július hó 27-én fog megtartatni. A fényesnek ígérkező táncmulatság iránt az egész vármegye területén nagy érdeklődés mutatkozik s a mint értesülünk, arra városunkból is többen készülnek. Ajánljuk e szép mulatságot a tánckedvelők figyelmébe, mert az a nyári évad legszebb mulatsága lesz vármegyénk területén.

Meggyilkolt albiró. *Ruby* Pál kir. albirót, aki most egy éve ment Homonnára, s addig az ujhelyi törvényszékhez volt beosztva, s

akit Ujhelyben és környékén mindenütt ismertek és szerettek, meggyilkolta egy tót parasztleány. A fiatal albiró vasárnap este nagyobb társasággal kirándult a *Szirtalja* mulatóhelyre. Itt három legény folyton körültekintett. A társaság többször felszólította őket, hogy távozzanak, de azok nem mentek. *Ruby* is rájuk kiáltott, mire az egyik legény azt felelte, hogy ne parancsolgasson vele, mert ő katona volt. *Ruby* tréfásan elébe állt: — No ha katona voltál, hát katonásan kiáltok rád! Kehrt euch! Marsch! És meglökte a legényt. Erre ez egy valószínűleg már előbb kezében tartott hosszú pengéjű angol kést olyan erővel döfött *Ruby* balhalántékába, hogy egész tövig belement. A biró azonnal összeesett. A kést a legnagyobb erőfeszítéssel is alig birták kihuzni. Eszméletlenül vitték lakására, ahol hétfőn déli 11 órakor nagy kinok után meghalt. A gyilkos parasztleányt azonnal letartóztatták. *Rulyák* Istvánnak hívják, s tettének okáról nem ad semmi felvilágosítást. Annyit mondott, hogy nem fél, mert most új törvény van, hogy nem akasztják fel, aki embert öl. (Igy ismeri a tót az esküdtszéket.) Mindössze annyit tudtak meg eddig, hogy a gyilkosnak unokahugát *Ruby* a múlt héten gyermekölés gyanúja miatt letartóztatta, s talán e miatt haragudott ez rá. A gyilkos legény társai elmenekültek, s eddig nem sikerült őket kézre keríteni. *Keresztessy* Lajos vizsgálóbíró és *Sárospataky* alügyész hétfőn délben Homonnára utaztak s megtették a sürgős intézkedéseket, felboncoltatták a holttestet. Szerdán reggel ismét oda mentek s nagy eréllyel folytatják a vizsgálatot.

Tífusz járvány. Fehérgyarmaton a veszedelmes, ragályos tífusz betegség több helyen fellépett s csaknem járványszerűvé kezd fajulni.

Vesztett eb. A múlt nap Makové János aranyosmegyesi lakos kutyája megveszvéen, Illés István 11 éves fiut kezén és mellén, Toma György 8 éves fiut bal kezén és Savanyu Miklós 6 éves fiut jobb kezén megharapta. A szatmári járási főszolgabíró a megmart gyermekeket a budapesti Pasteur féle Hőgyes intézetbe szállította.

A budapesti nagybányai kör. A nagybányai ifjuság kör közreműködésével saját alapjai gyarapítására Nagybányán f. évi augusztus 4-én a nagyszállóda disztermében hangversenyyel egybekötött táncmulatságot rendez. Helyárak: I—IV. sor 2 K. 40 f., V—VIII. sor 2 K, a többi sorban 1 K 60 f. Karzat 2 K 40 f. Jegyek előre válthatók Molnár Mihály úr könyvkereskedésében. Kezdeté este 8 órakor. Műsor. 1. Rieding Präludium és Fuga. Előadják: I-ső, hegedűn Schönherr Sándor, Szabó István. II-ik, hegedűn Drumár László, Borody Béla. III-ik hegedűn Csiki József, Homola László 2. Chopin. Fantasie polonais (es dur). Zongorán előadja: Várady Erzsike kisasszony. 3. Beriot I. Hegedűverseny (d dur). Előadja Drumár László. 4. Monolog. Előadja: Lukácsi György. 5. Alard. III. Symfonie concertante. Két hege ün előadják: Drumár László és Schönherr Sándor. Az 1—3. és 5. számok zongorakiséreteit Várady Erzsike kisasszony volt szives elvállalni.

Szerencsétlenség a gyakorlótéren. A debreczeni honvédezred gyakorlótéren szombaton nagy szerencsétlenség történt, amelynek megint egy önkéntes katona lett áldozata. A debreczeni honvédezred 15. százada a nyulási gyakorlótéren gyakorlatozott. Szuronyroham közben a század egy árkot akart átugrani. Ugrás közben az első sorban futó *Tibold*

Mihály önkéntes tizedes hirtelen visszafordult. A háta mögött Bányai József őrzetű feltűzött szuronyval futva, nem vette észre *Tibold* fordulását és az önkéntest oly szerencsétlenül szurta hasba, hogy azonnal meghalt. *Tibold* kitűnő katona volt. Apja czeplédi takarékpénztári igazgató, akit táviratilag értesítettek a szerencsétlenségről. *Bányai* József őrzetűt, aki *Tibold* önkéntest agyonszurta, délután szivgöresök, majd örülesi rohamok lepték meg. Beszállították a katonai kórházba, ahol gondosan őrzik, hogy kárt ne tegyen magában. Az önkéntesnek Czepléden lakó szülei vasárnap a hajnali vottal Debreczenbe érkeztek.

Óriási orkán dühöngött szombaton Ugoesában. Verbőczőn az összes buzakereszteket a szomszéd falu határába separta. Nagy baja a lakosságnak, hogy nem tudják, kinek mennyije volt. A hatóságnak kell közbe lépni.

A m. szigeti jegyzői tanfolyam első éve a múlt napokban megejtett záróvizsgálatokkal jó eredménnyel fejeztetett be, amennyiben a vizsgálatra jelentkezett 34 jegyzőjelölt közül kitüntetéssel képesített 11, egyhangulag 14, szótöbbséggel 7, egy vagy két tárgyból felfüggesztett 2, a vizsgálat teljes ismétlésére egyetlen egy hallgató sem utasított.

Zsebtolvaj a vonaton. A Kassa és Sátoralj-Ujhely közti személyvonatnál furfangos módon követett el zsebmetszést három, eddig még ismeretlen egyén. Egyik másodosztályu kocsiiban egyedül aludt egy ujhelyi kereskedő. Ezt szemelte ki a három zsebmetsző áldozatul. Bementek a kocsi s míg egyikük az ablaknál vigyázott a Perron felé, hogy nem száll-e be valaki, a másik az ajtó előtt állott őrt, a harmadik pedig felvágta az alvó kereskedő zsebt s kivette a tárcáját, a melyben mintegy 500 korona volt. A kereskedő később felébredt s látva, hogy meglopták, lármát csapott, de már akkor a zsebmetszők megugrottak. Most a rendőrség keresi őket.

Gondolatok és történetek. Ismeretes lapunk olvasói előtt *Pillich* Ottó munkácsi káplánnak tárczasorozata, mely a fentirt czímmel a „Pázmány Sajtó”-ban jelent meg s még mindig kapható. Az Egerben megjelenő „Hevesmegyei Tanügy” 1901. jul. 15. száma a következő sorokkal ajánlja: A „gondolatok és történetek apró, rövid lélekzetű tárczák, kedvesen megírva s ügyesen csoportosítva alkotják azt a kis kötetet, melyet *Pillich* Ottó munkácsi r. k. káplán irt. *Pillich* még fiatal író, ez az első kötete, de mélyen járó gondolatai, széles ismeretkörre valló szellemessége s üde, vonzó nyelvezete már is kedves olvasmányul szolgálnak. A ki elolvassa a tartalmas kis csevegéseket, nem csak élvezetet szerez magának pár órára, hanem hangulatokkal telik meg a szíve és kellemesen elgondolkodik azokon a színes életképeken, melyek mindegyikén ott ragyog az igazság, a morál s a józan életbölcselet tiszta zománca. Ára 1 kor. 20 fillér. Megrendelhető Munkácson a szerzőnél.

Csődnyitás. Roosz Szilárd helybeli kereskedő ellen a kir. törvényszék, mint csődbiztos dr. Dezső Kálmán kir. törvényszéki biró; tömeggondnok Nagy Endre és helyettes tömeggondnok dr. Antal Sándor ügyvédek. Bejelentési határidő szeptember 5, felszámolási tárgyalás határnapja szeptember 16.

Harcz a tuberkolózis ellen. Európa egye-

temeinek és kormányainak képviselői összeültek, dacára a nagy hőségnek, hogy tanácskozzanak az irtó háboru felől, melylyel a tuberkolózist elnyomják. Nem kevesebb, mint 1300 komoly tudós vett ez értekezleten részt, hogy közöljék egymással tapasztalatokat, tanulmányaikat, hogy megvitassák a czélra vezetó módozatokat. A kongressus VII. Edvárd angol király védnöksége alatt áll s mint ilyet nyitotta meg minap, főnyes ünnepektől megelőzve, a cambridgei herceg. Hazánkat a tanácskozásokon dr. *Korányi* Frigyes egyetemi tanár, főrendiházi tag; dr. *Ónodi* Adolf egyetemi tanár, gégeorvos; dr. *Hutyra* Ferencz, a budapesti állatorvosi főiskola rektora; dr. *Raisz* Geodeon, országos közegészségügyi felügyelő dr. *Maszák* Elemér, mint a belügyminisztérium kiküldöttje képviselik. A kongressussal kapcsolatban kiállítás is rendeztek, melyben a tüdővész ellenes szereket s egyéb orvosi rekvizitumokat, kórházak és szanatoriumok terveit állították föl.

Hirdetmény. A m. kir. 12. honvéd gyalog ezred zászlóaljai 1901/1902. évi termény és anyagjárandósági szükségleteinek biztosítási tárgyalása 1901. augusztus hó. 12-én Szatmár-Németiben a m. kir. 12 honvéd gyalog ezred kezelőtiszt irodájában fog tartatni a mikor is biztosítani fog: Szatmár-Németi állomás szükséglete naponta 24 adag 3400 grammos széna és 24 adag 2100 grammos alomszalma, havonta télen 65, nyáron 8 köbméter kemény tűzifa és négyhavonként 32 métermázsa ágyszalma. Máramaros-Sziget állomás szükséglete: naponta 8 adag 3400 grammos széna és 8 adag 2100 grammos alomszalma; havonként télen 35, nyáron 6 köbméter kemény tűzifa és négyhavonként 23 métermázsa ágyszalma. Nagy-Károly állomás szükséglete: naponta 8 adag 4200 grammos zab, 8 adag 3400 grammos széna és 8 adag 2100 grammos alomszalma; télen 34, nyáron 6 köbméter kemény tűzifa és négyhavonként 23 métermázsa ágyszalma. Szatmár-Németi város hirdető táblájára valamint a honvéd laktanya kapujára kifüggesztett hivatalos hirdetményből bővebb tájékozás nyerhető; a vonatkozó „Szállítási feltételek füzete” pedig a m. kir. 12-ik honvéd kiegészítő parancsnoksági irodában naponta délelőtt 8 órától 12 óráig, délután 2 órától 6 óráig megtekinthető, vagy onnan ártérítés mellett esetleg posta útján is megszerezhető.

Hirdetmény. A bosnyák-hercegovinai országos kormány pénzügyi szolgálatában legközelebb több fogalmazó-segédi állás a X. fizetési osztályban 2200 korona fizetéssel és 640 korona esetleg 800 korona pótlékkal, tehát összesen 2840 korona esetleg 3000 koronával és több pénzügyi fogalmazó-gyakornoki állás a XI. fizetési osztályban 1600 korona segélydíjjal fog betölteni. A pályázóknak keresztlevelökkel (születési bizonyítvány) érettségi bizonyítvánnyal, a jogi tanulmányok végzését tanúsító végbizonyítvánnyal az államvizsgálati (szigorlati) bizonyítvánnyal, a testi alkalmatosságokat igazoló bizonyítvánnyal és nyelvismereteik bejelentésével ellátott folyamodványukat a sarajevói országos kormányhoz kell intézniük. A már államszolgálatban lévő pályázók folyamodványukat fölöttes hatóságuk útján adják be. Közvetlen a sarajevói országos kormányhoz beadott folyamodványokra 80 fillér bosnyák-hercegovinai bélyegeket kell ragasztani, a magyar illetve osztrák hatóságok útján beadott folyamodványok, a megfelelő magyar illetve osztrák bélyegilleték alá esnek. Ma-

Vasuti menetrend.

Érvényes 1901. május hó 1-től.
Szatmárról indul:

	Gyors vonat		Személy vonatok			
	6 ⁴²	1 ⁵⁵	3 ⁴⁵	9 ¹⁸	2 ⁴⁷	7 ⁰⁰
Debreczen						
Királyháza		2 ²²	6 ²³	12 ⁴⁶	7 ¹⁸	
N.-Bánya			6 ²³	7 ³⁰	Minden szerdán	
F.-Gyarmat			10 ¹⁵	7 ²³	V. .	2 ²⁷
Szatmár-hegy piactz	köznap		Szamos híd-tól 3 ¹⁰	6 ³⁰	12 ²⁰	5 ²⁰
Erdőd	"		pénteken naponta		12 ²⁰	5 ²⁰
Szatmár-hegy piactz	vásár és		8 ⁵⁰	12 ²⁰	2 ⁵⁰	7 ⁵⁰
Erdőd	ünnepnap			12 ²⁰	2 ⁵⁰	7 ⁵⁰

Szatmárra érkezik:

Debreczen	8 ⁵⁰	2 ²⁰	6 ¹¹	8 ²⁷	7 ⁰⁸	12 ⁰³
Királyháza		1 ⁵⁴	9 ¹⁰	6 ⁵²	10 ¹⁴	
N.-Bánya			8 ⁴²	6 ³⁸	minden szerdán	
F.-Gyarmat			8 ²⁰	6 ¹⁵	V. v.	6 ⁰⁶
Szatmár-hegy piactz	köznap		8 ¹⁰	12 ¹⁰	csak 3 ⁴⁶	10 ¹⁰
Erdőd			8 ¹⁰		pénteke.	10 ¹⁰
Szatmár-hegy piactz	ünnepest vasárnap	8 ¹⁰	12 ¹⁰	3 ⁴⁰	8 ⁴⁰	11 ¹⁰
Erdőd					8 ⁴⁰	11 ¹⁰

A kath. kaszinó megtára

f. évi augusztus hó 1-től
bérbe kiadó.

A bérlet föltételei E k k e l L a j o s
kaszinói háznagytól tudhatók meg.

Szatmár-erdői h. é. vasut.

Fa-eladás.

2 éves vágásu

I-ső rendü

hasáb cserfa

házhoz szállítva köbméteren-
kint

5 koronáért

kapható.

Megrendelhető a Szatmár-
erdői h. é. vasut üzlet-
kezelőségénél, Rákóczy-
uteza 46 sz. a. és a szat-
már-erdői h. é. vasut
kalauzainál.

PÁSKUJ IMRE

Saját készítményű fehérneműm az
ezredéves országos kiállításon jeles
munka, versenyképesség és új iparág
fejlesztésért
millenniumi éremmel kitüntelve.

Szepességi gyepen fehérített
**len-vásznak, damaszk asztal-
és ágyneműek** gyári árakban,
valamint szepes-iglói **pamut-
vásznak és siffonok.** Erdélyi
gyapjuszövetek férfi öltöze-
tekre, tavaszi, nyári, őszi és téli női és férfi felöltőkre való kelmék.

HAZAI IPARCSARNOKA SZATMÁRON.

Női, férfi, leány- és flu-fehérneműek gyára.

Nagy raktár a híres pécsi **keztükből**, női **derékfűzőkből** (Miederek-
öbl), **nemez-kalapokból**, **sapkák**, női **muffok** és **gallérok**, **divatos nap-
és esőernyők**, **nyakkendők**, **gallérok**, **kézlelők** stb.
Székelyföldi és banati házi iparcikkék, **szőttés női és férfi mosó-
kelmék**, minden fajtájú **divatos női ruhakelmék**, **reverenda-
anyagok**, férfi és gyermek **posztó-kalapok**, **kassai harisnyák**, **kötött
keztük**, budai és székesfehérvári **kétfestő** és minden színű **diva-
tos crettonok**, **voilek**, **zefrek** és **battistok**; kalotaszegi „**varrottasok**”,
danati és székely **kötények**, **függönyök**, **ágy- és asztalterítők**, **kez-
bett munkák** nagy választékban, **szőnyegek**, **paplanok**, **pokrócok**,
matrácok stb. stb.

Teljes menyasszonyi kelengyék
legszebb kivitelben, a legrövidebb idő alatt készítettnek.
Női és férfi ruhák és fehérneműek varratását elvállalom.

Mintákat és árjegyzéket vidékre
bérmentve küldök.

Sürgösen veszek

eső és sásmentes réti anyaszénát
bármely mennyiségben.

Ajánlatokat kérek alanti czimre:

Hagymási Soma
Szatmár, Atilla-u. 7.

Petróleom olaj és villany lámpák villamos izó testek minden nagyságban 70 fillér.

GYÖRY KÁROLY

ÜVEG PORCELLÁN LÁMPA ÉS HÁZTARTÁS BERENDEZÉRI ÜZLETE
SZATMÁR, DEÁK-TÉR.

OLCSÓ BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS.

50 kor. **menyasszonyi kelengyék** áll 100 drbbal
27 drb. üveg 72 porcellán edény és 1 drb. **fa táleza**
vannak 200, 300, 400, 500, kor. kelengyék melyek az
evő és ivó készleteken kívül igen sok használati és disz
tárgyakat tartalmaznak **égők** 15, 25, 35, 45, 27 gyertya
fényre ezen égők bármely petróleom lámpába alkalmaz-
hatók, — **alkalmi ajándék tárgyak nagy
választékban.**

kész szolgálattal

Györy Károly.

Zománcolt lagirozott és nikkel edények képeretkezés minden kivitelben.

Alpaca és cinaél evőeszközök.

Csillár petróleom 44 fillér

Petőfi Sándor

összes * * * * *
*** * * költeményei**

teljes, 450 oldalra terjedő kiadás. Petőfi szobormásával díszített egész vászonkötésben.

1 frt helyett 55 kr.

Megrendelhető
a „Heti Szemle“ kiadóhivatalában.

Az ezredéves magyar állam és népe

Szerkesztette: Dr. Jekelfalussy József

Ezer év dicsőségének fénye ragyog e munkában mely a magyar politikus és tudós világ legelőkelőinek, mint: Beöthy Zsolt, Acsádi Ignác, Király Pál, Simonyi Zsigmond, Káldy Gyula, Plosz Sándor, Berzeviczy Albert stb. tollából eredő pompás cikkek felhasználásával és a minister megbízásából szerkesztett.

A munka 625 oldalra terjed.

Ára 1 frt 50 kr. helyett 50 kr.

Megrendelhető a „Heti Szemle“ kiadóhiv.

Ruházati műterem a főtiszt. papság részére

a „vöröskereszt“-hez.

Kitüntelve:

Bécs, Páris, London, Madrid, Brüssel, Bologna, Tunis, St.-Gilet stb.

SKARDA VILMOS

IV. Walteggasse I. Bécs. IV. Favoritenstrasse 28.

Ajánl

papi-, rend- és világi

RUHÁKAT;

havelokokat.

Biretumok, kollárék,

chemisettek, házi- és utisapkák, kapuciumok, cingulusok nagy választékban. Valamennyi készítmény a legjobb anyagból, tartós és diszes kivitelben. Szövetek méter számra is eladatnak.

EGYHÁZI SZEREK

végleges megrendelés után olcsón szállítatnak.

○○○○ Árjegyzékek és szövetminták ingyen és bérmentve. ○○○○

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

„PÁZMÁNY-SAJTÓ“ KÖNYVNYOMDA

Szatmár, Deák-tér 12. szám.

Művek,
folyóiratok, hírlapok,
vonaszatok,
gazdasági nyomtatványok,
egyházi, községi
és egyéb
hivatalos nyomtatványok,
körlevelek,
* levélborítékok. *

Elvállal és készít:
izléses kivitelben
mindennemű
nyomdai munkákat

jutányos árak mellett.

☛ Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek. ☛

Levélfek,
számlák, falragaszok,
báti meghívók,
tánczrendek, étlapok,
naptárak,
PALACSKÉPBEÍRATOK
névjegyek,
gyászlapok,
stb., a nyomdai szakmába
* vágó nyomtatványok *
készítése.

Egyházi, iskolai, közjegyzői és katonai nyomtatványok
☛ nagy raktára. ☛

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.